

معاونت پژوهش و فناوری
گروه کارآفرینی و ارتباط با صنعت

آیین نامه اجرایی مرکز نوآوری و شتابدهی دانشگاه بیرجند

دی ماه ۱۳۹۷

مقدمه:

بمنظور تسهیل در روند اجرایی پذیرش، رشد و توسعه ایده های نوآورانه کسب و کار در دانشگاه بیرجند و در راستای ابلاغیه شماره ۱۱/۱۹۹۶۵۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۳ وزارت متبوع درخصوص ابلاغ آیین نامه ایجاد مرکز نوآوری، آیین نامه اجرایی مرکز نوآوری دانشگاه بیرجند به شرح ذیل تدوین گردید.

تعاریف:

ماده ۱- سازمان موسس: دانشگاه بیرجند، مرکز نوآوری را با حمایت مادی و معنوی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و پارک علم و فناوری خراسان جنوبی تأسیس نموده که از این به بعد در این اساسنامه «دانشگاه» نامیده می شود.

ماده ۲- شورای راهبردی مرکز: شورایی متشکل از ترکیب اعضای مندرج در ماده ۶ است که درخصوص کلیه برنامه های مورد نیاز و درخواست های واصله مرتبط با اهداف، خط مشی و سیاستهای مرکز نوآوری و مرکز شتابدهی دانشگاه تصمیم گیری می نماید.

ماده ۳- مرکز نوآوری^۱: مرکزی متشکل از گروه های نوآور است که با همکاری گروه ها و آزمایشگاه های تحقیقاتی و متخصصین مربوطه، محصولات و خدمات جدید را در چهارچوب برنامه ریزی های کوتاه مدت و بلند مدت (حداکثر سه سال) ارائه و پرورش می دهند.

ماده ۴- مراکز شتابدهی^۲: شتاب دهنده آخرین حلقه از نهاد تقویت کننده نوآوری و خلاقیت است. مرکز شتابدهی به مرکزی گفته می شود که با برگزاری دوره های فشرده و اجرای برنامه های حمایتی کوتاه مدت (حداکثرشش ماه) قصد تسریع در موفقیت و شکل گیری شرکتهای نوپا را دارد. ایده اصلی یک شتابدهنده در تسریع فرآیندی است که در مرکز نوآوری رخ می دهد. شتابدهنده ها به آمادگی گروه های نوآور برای جذب سرمایه گذار و تشکیل شخصیت حقوقی مستقل آنها کمک می کند. شتابدهنده ها می توانند دارای شخصیت حقوقی مستقل و خصوصی بوده و می توانند مالک بخشی از سهام استارت آپهای مستقر در خود شوند.

ماده ۵- استارت آپ^۳ / گروه های نوآور: استارت آپها یا گروه های نوآور مرحله قبل از ایجاد یک کسب و کار شفاف هستند که مدل کاری شان مشخص نشده و شخصیت حقوقی آنها نیز معمولاً ثبت نشده است و آنها به دنبال یافتن سریع مدل کسب و کار مناسب در کمترین زمان ممکن هستند. استارت آپها، معمولاً حول ایده های نوآور یا خلاق بنا می شوند. در واقع گروه های خوش فکر، با ایده های نو، در جستجوی روش هایی برای کسب درآمد از آن ایده و تولید انبوه محصولات یا خدمات مبتنی بر آن ایده هستند.

1. Innovation Center
2. Accelerator
3. Start-up

ماده ۶- رویدادهای کارآفرینی: رویدادهای آموزشی-ترویجی کوتاهمدت هستند که در آنها مهارت‌های مختلف کارآفرینی و نوآوری به شرکت‌کنندگان آموزش داده می‌شود. این رویدادها تحت عناوینی از قبیل استارت‌آپ ویکند^۴، بوت کمپ^۵، استارت‌آپ گرایند^۶، ماشین استارت‌آپ ناب^۷، همایش‌ها، گردهمایی‌ها، کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی و ... در دنیا برگزار می‌شوند.

اهداف مرکز

ماده ۷- اهداف مرکز به شرح ذیل می‌باشند:

- ترویج و توسعه فرهنگ نوآوری های مورد نیاز جامعه
- حرکت به سمت کارآفرینی مبتنی بر نوآوری
- ایجاد فضای لازم جهت رشد و گسترش واحدهای دانش بنیان و کمک به این واحدها جهت تولید و توسعه محصولات و خدمات
- بسترسازی برای ایجاد، گسترش و رشد استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای نوپای دانش‌محور
- ایجاد زمینه کارآفرینی و حمایت از نوآوری و خلاقیت کارآفرینان، دانش آموختگان دانشگاهی و فناوران
- ایجاد زمینه های لازم برای تجاری سازی دستاوردهای تحقیقاتی
- کمک به رونق اقتصاد محلی مبتنی بر فناوری (خدمات و محصولات)
- توسعه شبکه همکاری بین بخشهای تحقیقاتی و محیط کسب و کار
- درآمدزایی دانشگاه در راستای حمایت از تحقیقات دانشگاهی از طریق تجاری کردن نتایج تحقیقات علمی
- کاهش خطر پذیری شرکتهای نوآور و دانش بنیان مبتنی بر ایده های قابل تجاری شدن در شروع فعالیتشان

ترکیب شورای راهبردی مرکز:

ماده ۸- ترکیب شورای راهبردی مرکز نوآوری و شتابدهی دانشگاه به شرح ذیل می‌باشد:

- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه (رئیس شورا)
- رئیس گروه کارآفرینی و ارتباط با صنعت دانشگاه
- مدیر مرکز نوآوری و شتابدهی
- چهار نفر از افراد متخصص و صاحب نظر در حوزه نوآوری و کارآفرینی و صنعت

تبصره ۱: چهار نفر فرد متخصص و صاحب نظر در حوزه نوآوری و کارآفرینی و صنعت به‌موجب حکم معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به مدت ۲ سال منصوب می‌شوند. سایر اعضا با حکم ریاست دانشگاه به مدت ۲ سال به عضویت شورا منصوب می‌شوند.

تبصره ۲- در صورت ایجاد مدیریت توسعه نوآوری و فناوری دانشگاه، مدیر مذکور جایگزین یک نفر از ۴ نفر فرد متخصص و صاحب نظر در حوزه نوآوری و کارآفرینی و صنعت در ترکیب شورا شده که با حکم ریاست دانشگاه عضو شورا خواهد شد.

-
- 4. Startup Weekend
 - 5. Boot Camp
 - 6. Startup Grind
 - 7. Lean Startup Machine

تبصره ۳ - حسب موضوع جلسه با پیشنهاد مدیر مرکز نوآوری و شتابدهی یک یا چند عضو مدعو تخصصی مرتبط با موضوع بدون حق رای به جلسه شورای راهبردی مرکز دعوت می شوند.

تبصره ۴- شورای راهبردی مرکز نوآوری و شتابدهی دانشگاه مرجع اظهار نظر در خصوص موارد مرتبط با شرکتها و ایده‌های کسب و کار و کارآفرینی، مصرح در آئین نامه ارتقاء و پژوهانه می باشد.

ساختار سازمانی و نیروی انسانی

ماده ۹- ساختار سازمانی به شرح نمودار شکل شماره ۱ می باشد.

شکل ۱- ساختار سازمانی مرکز نوآوری و شتابدهی دانشگاه بیرجند

مخاطبان / مشتریان :

ماده ۱۰- افراد نخبه، مخترعین و مبتکرین، دانشگاهیان (اساتید، فارغ التحصیلان، کارکنان و دانشجویان)، واحدهای تحقیق و توسعه شرکتها و سازمانهای مختلف و سایر متخصصین که دارای طرح یا ایده نوآورانه می باشند در زمره مخاطبین مرکز نوآوری دانشگاه قرار می گیرند.

شرایط پذیرش:

ماده ۱۱- پذیرش واحد در مرکز نوآوری مستلزم تصویب شورای مرکز و بر اساس آیین نامه مربوطه خواهد بود. واحدهای متقاضی استقرار در مرکز دانشگاه و استفاده از خدمات مربوطه می بایست شرایط اولیه زیر را داشته باشند:

- داشتن ایده نوآورانه دانش محور: ایده نوآورانه، محصول یا خدماتی مبتنی بر نوآوری است که می خواهید طی مدت استقرار در مرکز نوآوری ایجاد کنید یا توسعه یابد.
- داشتن طرح کسب و کار برای ایده محوری: این طرح، علاوه بر تشریح ابعاد و ارزش علمی-فنی ایده نوآورانه، اقتصادی بودن سرمایه گذاری بر روی آن و میزان نیاز جامعه به اجرای این ایده را توجیه می کند.
- داشتن گروه کاری: حضور تمام وقت حداقل ۲ نفر دانش آموخته مقطع کارشناسی یا یک نفر دانش آموخته کارشناسی ارشد در گروه کاری ضروری است. رشته تحصیلی افراد مذکور می بایست در راستای ایده نوآورانه فوق الذکر باشد.
- وضعیت حقوقی: متقاضی میتواند یک شرکت ثبت شده یا هسته اولیه شرکتی باشد که در آینده نزدیک (کمتر از ۲۰ ماه) به ثبت خواهد رسید.
- محل اقامت: اقامتگاه قانونی شرکت و محل سکونت کارشناسان تمام وقت مورد نیاز گروه کاری در محدوده استان خراسان جنوبی باشد.
- خدمت سربازی: مسأله خدمت سربازی نباید مانعی برای اداره کسب و کار و فعالیت اعضای اصلی گروه کاری باشد.
- واحدهای در اولویت پذیرش: الف) دانشجویان، فارغ التحصیلان و اعضای هیئت علمی دانشگاه بیرجند در اولویت پذیرش هستند. ب) واحدهای مجری تحقیقات کاربردی یا توسعه ای بهره مند از پشتیبانی های مالی و خدماتی مراکز تحقیقاتی و اجرایی، از اولویت برخوردار خواهند بود.

واحدهای قابل استقرار در مرکز نوآوری:

ماده ۱۲- واحدهای مستقر در مرکز نوآوری در یکی از چهار گروه زیر دسته بندی می شوند:

الف) هسته های نوآور:

گروه ها و طرح هایی که فاقد شرایط ابتدایی جهت ورود به مرکز می باشند اما دارای ایده های خلاقانه بوده و به تشخیص شورای مرکز نیاز به ارائه خدمات تخصصی و مشاوره ای جهت اثبات و کارا نمودن ایده های علمی و شکوفایی ایده های خلاقانه را دارند می باشند. مدت زمان استقرار این واحدها در مرکز حداکثر ۶ ماه می باشد که با تصویب مدیر مرکز حداکثر تا ۹ ماه قابل تمدید است.

ب) واحدهای نوآور:

گروه ها و طرح هایی که دارای نمونه آزمایشی خدمات یا محصول نوآورانه می باشند و طی یک دوره حداکثر ۹ ماهه مشاوره و آموزش های لازم برای آشنایی با بازار، شناسایی گروه کاری، پرورش و تثبیت ایده کاری و ایجاد هویت های حقوقی مستقل (ثبت شرکت) به آنها داده می شود. زمان این دوره با تصویب مدیر مرکز حداکثر تا ۱۲ ماه قابل تمدید است.

ج) شرکتهای نوآور:

واحدهایی که با موفقیت دوره های الف و ب را پشت سر گذاشته باشند پس از ارزیابی های لازم مجاز به ادامه استقرار در مرکز و ادامه فعالیت در قالب شرکت به ثبت رسیده می باشند. بدین منظور واحد مورد ارزیابی علاوه بر کسب امتیاز لازم از مرحله ارزیابی عملکرد می بایست ماهیت حقوقی در قالب یک شرکت به ثبت رسیده پیدا کرده باشد. این دوره، حداکثر ۱۲ ماهه بوده که طی آن گروه های نو آور مستقر در مرکز قابلیت فروش محصول یا خدمات نوآورانه خود را داشته باشند. زمان این دوره در موارد خاص و با تصویب مدیر تا سقف ۱۸ ماه قابل تمدید است.

د) شرکتهای دانش بنیان:

شرکتهای بند ج که با موفقیت امتیاز لازم از ارزیابی عملکرد دوره ای را کسب کرده باشند و موفق شوند از طریق مراجع ذیصلاح مجوز دانش بنیان را بابت محصول یا خدمات نوآورانه خود دریافت کرده باشند، می توانند به مدت ۱۸ ماه در مرکز فعالیت داشته باشند. زمان این دوره با تصویب مدیر مرکز حداکثر تا ۳۶ ماه قابل تمدید است.

تبصره ۵- مدت زمانهای استقرار هر کدام از ۴ نوع گروه نوآور ماده ۱۰ مستقل از یکدیگر بوده به گونه ای که یک گروه نوآور می تواند با دریافت امتیازهای لازم در دوره های ارزیابی تعیین شده، و ارتقاء از یک سطح به سطح بعدی در مجموع تا ۷۵ ماه و در صورت تایید تمدید مهلتها توسط مدیر مرکز در مجموع تا ۵ سال در مرکز نوآوری مستقر باشد.

ه) برای ارتقاء واحدهای نوآور به شرکتهای نوآور و علاوه بر ثبت قانونی شرکت، مدل کسب و تائید محصول نیاز به گذراندن دوره های آموزشی مرتبط (قوانین ثبت شرکتهای، امور مالیاتی، بازاریابی، اصول طرح کسب و کار ، ...) طبق برنامه مرکز نوآوری و شتابدهی خواهد بود.

و) رکود هر واحد بنا به تشخیص مدیر مرکز بر اساس نظر منتور واحد و گزارش پیشرفت واحد خواهد بود. واحد دچار رکود امکان استفاده از خدمات و تسهیلات مرکز را نخواهد داشت.

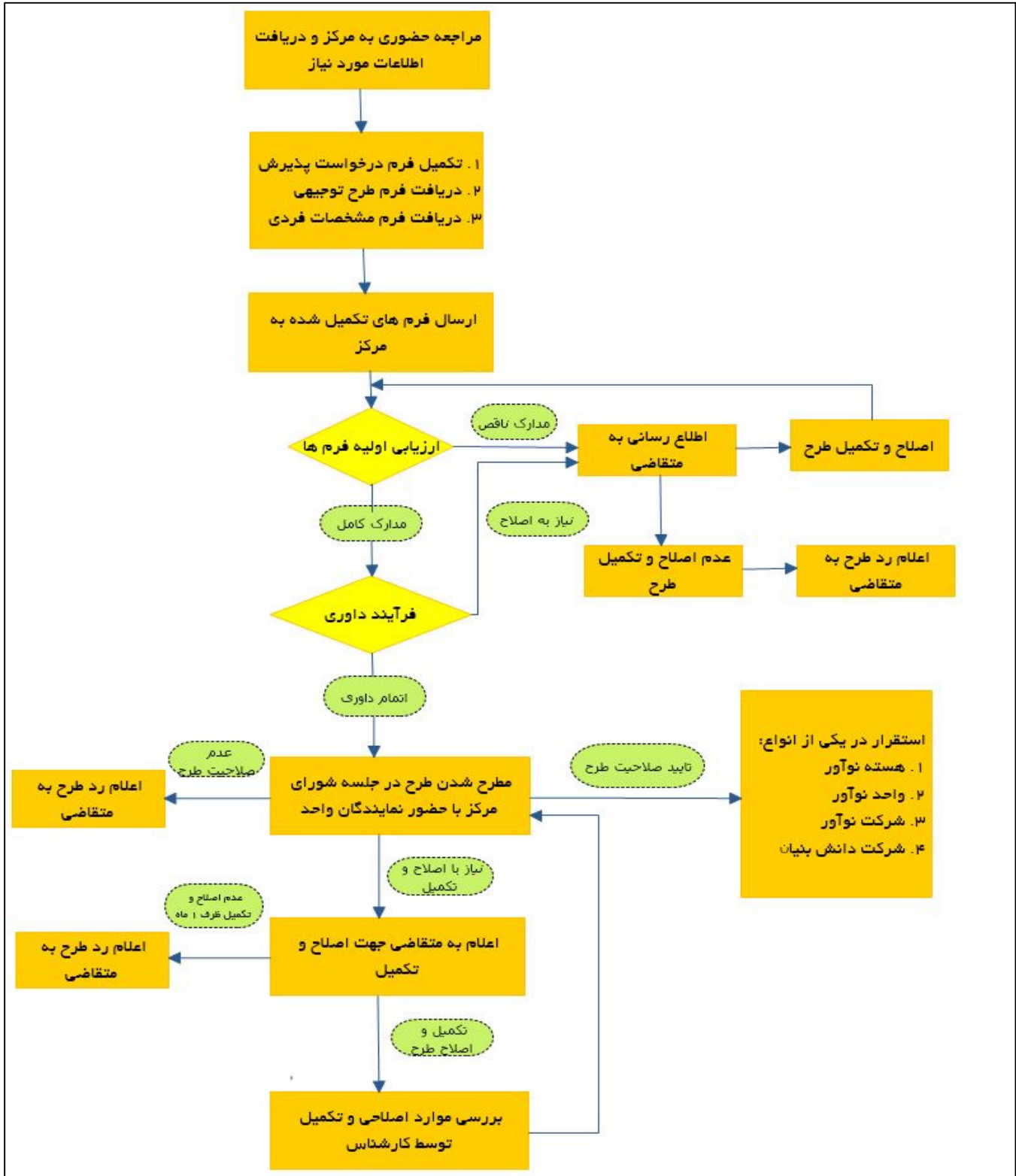
فرایند درخواست و پذیرش:

ماده ۱۳- گردش کار مربوط به پذیرش گروه های متقاضی به شرح نمودار شکل ۲ می باشد.

ماده ۱۴- جهت پذیرش گروه های نوآور انجام مراحل ذیل ضروری است:

- دریافت فرم درخواست پذیرش، مشخصات فردی و طرح توجیهی، تکمیل نمودن آن و دریافت رزومه اعضاء گروه کاری و سپس ارائه به مسئول پذیرش جهت شروع فرآیند ارزیابی طرح
- ارزیابی فنی طرح توسط افراد متخصص و اساتید مرتبط با موضوع ایده نوآورانه مطرح شده و دریافت تاییدیه و فرم ارزیابی مربوطه از فرد یا افراد ارزیابی کننده
- ارسال مدارک به اعضاء شورای راهبردی مرکز و انتظار برای تشکیل جلسه
- شرکت در جلسه شورا و دفاع نماینده یا اعضای گروه نوآور از طرح

- دریافت مصوبه شورای راهبردی مرکز بمنظور استقرار گروه نوآور
- انعقاد قرارداد فی مابین مرکز نوآوری و مسئول گروه نوآور با رعایت حق رویالتی دانشگاه (۵٪ سود فروش محصول یا خدمات گروه نوآور)

شکل ۲- نمودار گردش کار پذیرش گروه های نوآور در مرکز نوآوری دانشگاه بیرجند

فرآیند ارزیابی گروه های مستقر در مرکز:

ماده ۱۵- گردش کار مربوط به ارزیابی واحدهای مستقر در مرکز نوآوری دانشگاه به شرح نمودار شکل ۳ می باشد.

شکل ۳- گردش کار ارزیابی عملکرد گروه های مستقر در مرکز نوآوری دانشگاه بیرجند

ماده ۱۶- ارزیابی عملکرد واحدهای مستقر در مرکز نوآوری دانشگاه بمنظور ارتقاء سطح و نزدیک کردن واحدها به مرحله ارائه خدمات و محصولات متناسب با نیاز بازار تقاضا بصورت دوره ای انجام می شود. علاوه بر ارزیابی‌های دوره‌ای جهت تبدیل وضعیت به دوره‌های بالاتر، درخواست تسهیلات، در موعد خروج و یا در موارد خاص با درخواست مدیر مرکز ارزیابی واحدهای مستقر در مرکز انجام می‌شود.

ماده ۱۷- پس از گردآوری اطلاعات مورد نیاز از منابع مختلف و کنترل و تایید صحت و تکمیل بودن مدارک و اطلاعات دریافتی توسط کارشناس مرکز، ارزیابی عملکرد ابتدا توسط فرد یا افراد متخصص در زمینه ایده نوآورانه گروه مربوطه انجام پذیرفته و سپس موضوع در کمیته ارزیابی مرکز مطرح و مورد تصمیم گیری قرار می‌گیرد.

خدمات قابل ارائه

ماده ۱۸- کلیه گروه های نوآور امکان استفاده از تجهیزات اداری و خدمات فناوری اطلاعات در فضای اشتراکی مرکز نوآوری و همچنین بهره مندی از مشاوره ها و کارگاه ها و رویدادهای مرکز نوآوری را دارند.

ماده ۱۹- واحدهای نوآور امکان استقرار در اتاقهای مرکز نوآوری و همچنین دریافت ۱ تا ۲/۵ میلیون تومان در قالب طرح های فناورانه و کارآفرینانه دانشجویی بصورت بلاعوض و در قبال ارائه فاکتور جهت تهیه نمونه اولیه محصول یا خدمت نوآورانه خود دارند.

ماده ۲۰- شرکتهای نوآور و شرکتهای دانش بنیان امکان استقرار در اتاقهای مرکز نوآوری و در صورت وجود اعتبار لازم، امکان دریافت ۳۰ میلیون توما تسهیلات ۴ درصد با ۲ سال دوره تنفس را دارند. همچنین این شرکتهای در صورت توجیه اقتصادی لازم و موافقت شورای راهبردی مرکز و هیات امنای دانشگاه میتوانند بعنوان شرکتهای دانشگاهی از سرمایه گذاری دانشگاه استفاده نمایند که برای تداوم سرمایه گذاری دانشگاه می بایست حداکثر ظرف مدت ۵ سال مجوز دانش بنیانی را از مراجع ذیصلاح دریافت نمایند.

مراکز شتابدهی و رویدادهای کارآفرینی:

ماده ۲۱- مراکز شتابدهی پس از تصویب در شورای راهبردی مرکز و انعقاد قرارداد فیما بین مرکز نوآوری و مرکز شتابدهی (با رعایت حق روباتی دانشگاه) می‌توانند به فعالیت در مرکز نوآوری بپردازند.

ماده ۲۲- امکان بهره برداری مراکز شتابدهی از اتاقهای مرکز نوآوری و استفاده از خدمات و تجهیزات اداری و فناوری اطلاعات مرکز نوآوری با موافقت مدیر مرکز نوآوری وجود دارد.

ماده ۲۳- امکان برگزاری رویدادهای کارآفرینی توسط مراکز شتابدهی در صورت موافقت شورای راهبردی مرکز و انعقاد قرارداد جداگانه بابت هر رویداد وجود دارد.

ماده ۲۴- گردش کار نظارت بر مراکز شتابدهی مشابه شکل ۳ و در زمانهای تعیین شده انجام خواهد شد.

ماده ۲۵- رویدادهای کارآفرینی با دریافت مصوبه از شورای راهبردی مرکز و توسط مرکز بصورت مستقل می تواند برگزار گردد.

ماده ۲۶- انتخاب مربیان و مشاوران مرکز با نظر و تصویب شورای راهبردی صورت می پذیرد.

این آیین نامه در ۲۶ ماده و ۵ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۲ هیات رئیسه دانشگاه بیرجند به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، لازم الاجرا می باشد.